

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2961
Warszawa, 28 kwietnia 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011”.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Ryszarda Hayna.

(-) Romuald Ajchler; (-) Andrzej Aumiller; (-) Alfred Budner; (-) Bronisław Dankowski; (-) Waldy Dzikowski; (-) Andrzej Gawłowski; (-) Anna Górna-Kubacka; (-) Ryszard Hayn; (-) Marian Janicki; (-) Stanisław Kalemba; (-) Marcin Libicki; (-) Krystyna Łybacka; (-) Tadeusz Myler; (-) Ireneusz Niewiarowski; (-) Joanna Nowiak; (-) Józef Nowicki; (-) Grażyna Pijanowska; (-) Stanisław Piosik; (-) Marek Pol; (-) Stanisław Stec; (-) Michał Stuligrosz; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Grzegorz Woźny.

USTAWA

z dnia.....2004

o ustanowieniu programu wieloletniego

„Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011”

Art. 1.

1. W związku z przypadającą w roku 2011 czterechsetną rocznicą utworzenia przez króla Zygmunta III Wazę Uniwersytetu w Poznaniu ustanawia się program wieloletni „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011”, zwany dalej „Programem”.
2. Ustala się okres realizacji Programu na lata 2004 - 2011.

Art.2.

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

Art.3.

1. Łączne nakłady budżetu państwa na dofinansowanie Programu w całym okresie jego realizacji nie mogą przekroczyć kwoty 311.726 tys. zł, przy wartości kosztorysowej zadań inwestycyjnych objętych Programem wynoszącej 415.726 tys. zł, w cenach roku 2004.
2. Środki finansowe z budżetu państwa, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się każdego roku w ustawie budżetowej.

Art.4.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

(zgodnie z przepisami art.80 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych
- Dz. U. nr 155, póź. 1014, z późn. zm.)

1. Nazwa programu

„Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011”

2. Jednostka organizacyjna realizująca program:

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ul. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań

3. Cel programu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza jest państwową uczelnią wyższą, niosącą spuściznę założonej w 1519 roku w Poznaniu Akademii Lubrańskiego oraz działającego tutaj od 1573 roku Kolegium Towarzystwa Jezusowego. W roku 1611 Król Zygmunt III Waza podniósł to Kolegium do godności Akademii i Uniwersytetu, ustanawiając pierwszą na obszarze między Wisłą a Odrą uczelnię akademicką. Stało się to na Sejmie Walnym Warszawskim, a akt erekcyjny obok Króla podpisali liczni Senatorowie, w tym Senatorowie małopolscy, mazowieccy i wielkopolscy. To doniosłe wydarzenie zapoczątkowało prawnie i formalnie tradycje uniwersyteckie Poznania. Przywilej nadany przez Króla Zygmunta III został potwierdzony i rozszerzony przez Króla Jana III Sobieskiego w roku 1678. Tradycje uniwersyteckie w Poznaniu, kultywowane przez powstałe w 1857 roku Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk zaowocowały po odrodzeniu polskiej państwowości powołaniem w 1919 roku Wszechnicy Piastowskiej - późniejszego Uniwersytetu Poznańskiego, noszącego obecnie imię Adama Mickiewicza.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza świadomy zobowiązań wynikających z bogatej tradycji prowadzi badania naukowe i w jedności z nimi kształci studentów odpowiadając na wezwania edukacyjne współczesnego społeczeństwa. Stale poszerza i uaktualnia treści programów studiów oraz zwiększa różnorodność ich form i trybów. Uczelnia uznając za swoje bardzo ważne zadanie otwieranie się na potrzeby miasta i regionu, podejmuje liczne inicjatywy naukowe i kulturalne.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza całą swoją działalnością aspiruje do uznania go za jeden z najważniejszych czynników rozwoju Poznania i Wielkopolski, a w dużej mierze całego kraju. Zaznacza też coraz silniej swoją obecność w środowisku międzynarodowym,

uczestnicząc w realizacji wspólnych programów badawczych oraz europejskich programów edukacyjnych.

Instytucjonalne gwarancje wysokiej jakości badań i kształcenia prowadzonych w Uniwersytecie zapewnia krajowa i międzynarodowa ewaluacja.

Usytuowanie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w kolebce polskiej państwowości, w miejscu niezwykle istotnym dla dziejów Polski i Europy, nakłada nań obowiązek szczególnego szerzenia zasad humanizmu, demokracji i tolerancji. Uniwersytet pragnie wskazywać na te wartości, które konstytuują dziedzictwo duchowe Europy wraz z wpisaną w nie tradycją rodzimą oraz kształtować poczucie wspólnoty kulturowej, wspólnych korzeni i wspólnego dorobku.

Jednym z wyróżniających się elementów działalności naukowej Uniwersytetu są wieloaspektowe studia niemcoznawcze, które wyrażają się badaniami nacechowanych szczególną wrażliwością ponad tysiącletnich stosunków polsko- niemieckich. Na ich tle uwypukla się rola Polski jako ważnego czynnika etosu europejskiego odznaczającego się ogromnym potencjałem ideowo- kulturowym. W kształtowaniu tego potencjału istotną rolę odegrał Uniwersytet w Poznaniu sięgający swoimi korzeniami do roku 1611.

Przypadająca w roku 2011 czterechsetna rocznica powołania w Poznaniu uniwersytetu jest znakomitą okazją do upamiętnienia jej szczególnym programem działania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, naturalnego sukcesora szkolnictwa wyższego rozwijającego się w Poznaniu w epoce renesansu.

W tym miejscu warto zaznaczyć, że podobne programy ustanowił w ostatnich latach Parlament III Rzeczypospolitej z okazji obchodów 600-letniej rocznicy Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz z okazji 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego. Koszty tych programów realizowanych ze środków budżetu państwa wynoszą odpowiednio 600 mln i 130 mln złotych.

Powołany do życia w 1919 roku, kontynuujący tradycje przerwane ponad 120- letnim okresem zaborów, Uniwersytet w Poznaniu wniósł wielki wkład w rozwój odrodzonej Rzeczypospolitej. W okresie międzywojennym co 10-ty absolwent wyższej uczelni w Polsce był jego absolwentem.

W czasie okupacji hitlerowskiej profesorowie zamkniętego wówczas Uniwersytetu Poznańskiego powołali w Generalnej Guberni Tajny Uniwersytet Ziemi Zachodnich, który wykształcił ponad 2000 absolwentów.

Po zakończeniu II wojny światowej działalność Uniwersytetu Poznańskiego, który w roku 1955 przyjął imię Adama Mickiewicza, odegrała ogromną rolę w rozwoju społeczno-

gospodarczym całej północno- zachodniej części Polski. Przy aktywnym, często wiodącym udziale Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza rozwinęły się środowiska akademickie Ziemi Lubuskiej i Pomorza Zachodniego.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza należy obecnie do największych i najlepszych uczelni w kraju. Od 1990 roku liczba studiujących w nim wzrosła z około 14 tysięcy do prawie 52 tysięcy.

Obok intensywnego zwiększenia liczby studiujących w Poznaniu zostały stworzone dla kilku tysięcy osób możliwości studiowania w ośrodkach zamiejscowych, m. in. w Kaliszu, Słubicach, Gnieźnie, Kościanie, Śremie i Wągrowcu. Planowane jest utworzenie takiego ośrodka w Pile.

Ważne znaczenie ma opieka merytoryczna, jaką prowadzą jednostki Uniwersytetu w odniesieniu do Państwowych Szkół Wyższych, Kolegiów Nauki Języków Obcych i uczelni niepaństwowych działających w północno- zachodniej Polsce.

Program „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011” wpisuje się w strategię rozwoju województwa wielkopolskiego uchwalonego przez Samorząd Wielkopolski w 2000 roku. Dzięki programowi zwiększą się wydatnie możliwości kształcenia i prowadzenia badań na unikatowych kierunkach studiów i w konsekwencji pełniej będą realizowane zadania gospodarki opartej na wiedzy. Dotyczy to m.in. nowoczesnych technologii, informatyzacji oraz szeroko pojętej komunikacji społecznej. Wzrosną też możliwości kształcenia kadr nowoczesnej administracji dobrze przygotowanej do wypełniania zadań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej i zadań stojących przed samorządami lokalnymi.

Już dzisiaj absolwenci Uniwersytetu im. A. Mickiewicza są poszukiwanymi pracownikami, co wynika z ich kreatywności i kompetencji zawodowych.

W zgodnej opinii samorządów i organów administracji państwowej dalszy rozwój Uniwersytetu im. A. Mickiewicza należy do najważniejszych elementów warunkujących postęp cywilizacyjny Wielkopolski.

Ustanowienie programu „Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu 2011” umożliwi podjęcie najważniejszych wyzwań, które stoją przed tą uczelnią.

W sferze nauko- dydaktycznej Uniwersytet powinien:

- uwzględniać postulaty gospodarki opartej na wiedzy,
- być otwartym na młodzież z całego świata, a w szczególności na osoby ze wschodnich obrzeży Unii Europejskiej,

- posiadać elastyczny program dydaktyczny, z akcentem na indywidualizację studiowania, z otwartością na pokolenie średnie i dojrzałe, dostępny dla szerokiego grona,
- rozwijać studia podyplomowe,
- rozwijać nowoczesne metody nauczania, również na odległość,
- tworzyć i wspierać interdyscyplinarne centra naukowe, podejmujące ważne dla społeczeństwa zagadnienia,
- działać na rzecz utworzenia międzynarodowych / międzyuczelnianych systemów kształcenia kadr naukowych,

W sferze organizacyjnej Uniwersytet powinien:

- być otwartym na potrzeby miasta i regionu, poprzez liczne inicjatywy naukowe, dydaktyczne i kulturalne,
- tworzyć warunki umożliwiające studiowanie i pracę naukową osobom niepełnosprawnym,
- dążyć do otoczenia Poznania Kolegiami (Słubice, Gniezno, Kalisz, Piła) co podnosi poziom edukacyjny tych obszarów oraz aktywizuje społeczność lokalną,
- rozbudzać i pomagać w realizacji zainteresowań studentów (np. sportowych, muzycznych etc.),
- inicjować i wspierać wolontariat, jako formę zdobywania doświadczenia profesjonalnego,
- utrzymywać związki z absolwentami Uczelni.

4. Zadania, które mają być sfinansowane z budżetu państwa

Dla osiągnięcia postulowanych celów Uniwersytetu w 2011 roku nie wystarczy mobilizacja sił i środków tkwiących w UAM. Niezbędne jest silne wsparcie Rządu i Parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej. To wsparcie dotyczy w szczególności zasilania środkami finansowymi programu inwestycyjnego, mieszczącego się w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego opracowanej przez Urząd Marszałkowski. Program obejmuje:

a) kontynuowanie budowy kampusu Morasko (II etap), w ramach której przewidziano:

- rozbudowę Wydziału Biologii oraz Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych,
- budowę Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
- budowę Wydziału Chemii
- budowę Wydziału Humanistycznego
- budowę zespołu domów studenckich oraz obiektów sportowych
- wykup gruntów i uzbrojenie terenu

- b) Kontynuowanie budowy obiektów Collegium Polonicum w Słubicach.
- c) Budowę kompleksu naukowo-dydaktycznego i socjalnego w Pile.
- d) Budowę budynku bibliotecznego-dydaktycznego w Kaliszu.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza jest bardzo dobrze przygotowany do podjęcia tych zadań inwestycyjnych. Tereny w Pile, Kaliszu i Słubicach, na których mają być realizowane zadania inwestycyjne są własnością Uczelni. Także większość terenów niezbędnych do realizacji II etapu budowy Moraska jest własnością Uczelni pozyskanych w drodze zakupu przez Uniwersytet oraz przekazanych przez miasto Poznań (wieczyste użytkowanie).

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza zatrudniający łącznie z doktorantami około 5 tys. pracowników i kształcący ponad 50 tys. studentów boryka się od wielu lat z trudnymi warunkami lokalowymi. Pomimo dużego wysiłku inwestycyjnego, szczególnie w okresie ostatnich 10 lat ogólna powierzchnia użytkowa budynków naukowo-dydaktycznych i administracyjnych w przeliczeniu na 1 studenta wynosi 3 m², a powierzchni użytkowej dydaktycznej 0,7 m². Wskaźnik ten daleko odbiega od norm europejskich sięgających kilkunastu metrów kwadratowych na 1 studenta.

Zrealizowanie unikatowego programu obejmującego swoim zasięgiem Poznań oraz Pile, Kalisz i Słubice pozwoli w radykalny sposób poprawić warunki lokalowe Uczelni. Poprawę odczują wszystkie wydziały Uczelni borykające się z trudnymi warunkami lokalowymi, gdyż budynki zwolnione pozwolą na rozgęszczenie tych wydziałów, które nie są lokowane na terenie Kampusu Morasko. Wybudowanie Kolegium w Pile pozwoli na kształcenie młodzieży na najwyższym poziomie uniwersyteckim w najbiedniejszym regionie wielkopolski, a ponadto przysporzy powiatowi w sposób bezpośredni i pośredni dodatkowych miejsc pracy, co w obecnej sytuacji na pilskim rynku pracy jest trudne do przecenienia.

5. Okres realizacji programu

Lata 2004-2011

<u>6. Łączne nakłady, w tym z budżetu państwa na realizację programu:</u>	415.726tys.zł
a) z budżetu państwa (łącznie ze środkami na rok 2004)	311.726 tyś. zł
b) pozostałe środki łącznie	104.000 tys. zł
– środki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza,	
– środki Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 oraz 2007-2013	

– środki pozostałych inwestorów

7. Wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach

W ustawie budżetowej na rok 2004 na realizację Programu przewiduje się przeniesienie kwoty 19.726 tyś. zł z dotychczas realizowanych przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza dwóch inwestycji wieloletnich:

- 1) rozbudowa Kampusu Poznań Morasko kwoty 15.144 tyś. zł (część 38, Dział 803, Rozdział 80306),
- 2) budowa zespołu obiektów dydaktyczno-socjalnych Collegium Polonicum w Słubicach, będąca wkładem strony polskiej do Uniwersytetu Europejskiego „Yiadrina” we Frankfurcie nad Odrą kwoty 4.582 (część 38, Dział 803, Rozdział 80309).

Informację o wydatkach w latach 2005-2006 zamieszczono w załączonej tabeli.

Spółeczeństwo Wielkopolskie głęboko wierzy, iż jak przed wiekami Sejm i Senat Rzeczypospolitej, w kolebce państwowości polskiej, w Poznaniu powołał do życia *Uniwersitatem Studiorum*, tak dziś Parlament odrodzonej Rzeczypospolitej, zapewni Uniwersytetowi im. Adama Mickiewicza, spadkobiercy uniwersytetu Wazów i Sobieskiego, godne jednej z najlepszych polskich uczelni warunki rozwoju w XXI wieku.

Cz.	Dz.	Rozdz.	L.p.	Nazwa programu Jednostka realizująca	Cel Zadania programu	Termin realizacji	Nakłady				
							Ogółem	w tym			2006 r.
								z budżetu państwa	2004 r.	2005 r.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
38	803	80306	IV. 6.	„Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011” UAM Poznań	Rozwój Nauki, Rozbudowa Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Rozbudowa Wydziału Biologii, Budowa: Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Wydziału Chemii, Wydziału Humanistycznego, zespół domów studenckich, obiektów sportowych, uzbrojenie terenu, wykup gruntu, budynek biblioteczno-dydaktyczny w Kaliszu, kompleks naukowo-dydaktyczny i socjalny w Pile, kontynuowanie budowy obiektów Collegium Polonicum w Słubicach	2004-2011	415.726	311.726	19.726	38.000	38.000

Warszawa, dnia 25 maja 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o ustanowieniu
programu wieloletniego „Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w
Poznaniu 2011” z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011” jest ustanowienie programu, określenie okresu jego obowiązywania, organu sprawującego nadzór nad jego realizacją oraz wysokości nakładów z budżetu państwa na jego realizację.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje materii objętej projektem ustawy

3. Traktat akcesyjny

Traktat o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii

i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Traktat akcesyjny) nie zawiera żadnych postanowień w zakresie objętym projektem ustawy.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej

5. Konkluzja

Projekt ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2011” nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, szkolnictwo wyższe